

Forskningsrådets arbeid mot ny Langtidsplan for forskning og høyere utdanning

Stig Slipersæter
Adm dir stab

Gjeldende langtidsplan 2019 - 2028

Styrket konkurransekraft og innovasjonsevne
Møte store samfunnsutfordringer
Utvikle fagmiljøer av fremragende kvalitet

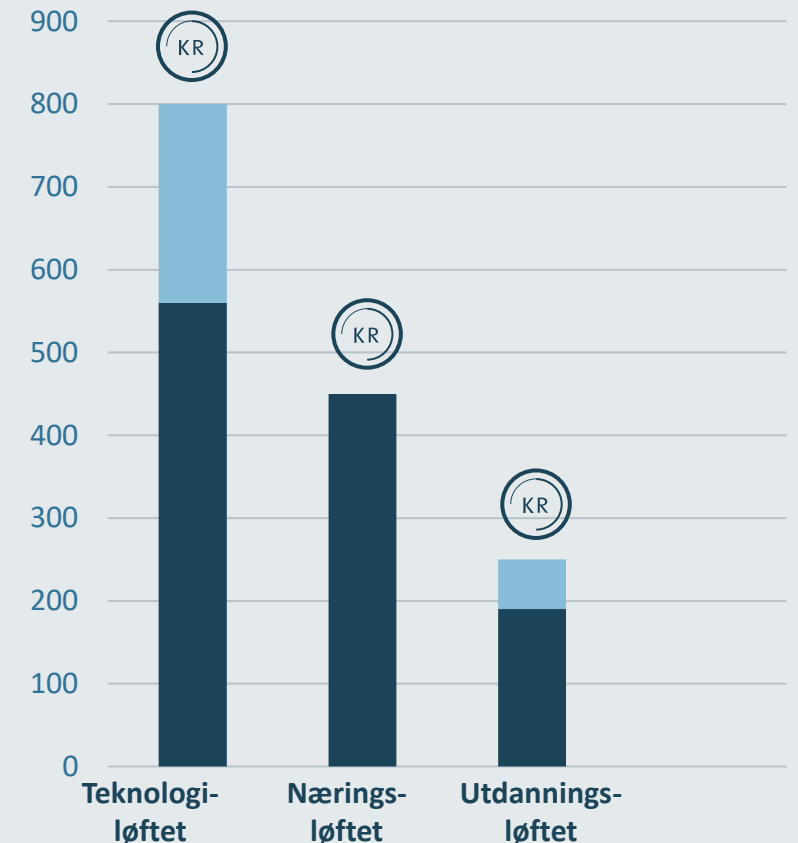
Hav	Klima, miljø og miljøvennlig energi	Fornyelse i offentlig sektor og bedre offentlige tjenester	Muliggjørende og industrielle teknologier	Samfunns-sikkerhet og samhørighet i en globalisert verden
-----	-------------------------------------	--	---	---

Nytt fra forrige LTP:

- Tre forpliktende opptrappingsplaner
 - Teknologiløftet
 - Næringsløftet
 - Fornyelse og omstilling i næringslivet
 - Utdanningsløftet
 - Kvalitet i høyere utdanning)
- **Ny langsiktig prioritering:**
 - Samfunns-sikkerhet og samhørighet i en globalisert verden

Status mars 2021

- Målet om at offentlige FoU-bevilgninger utgjør 1 prosent av BNP er nådd
- Opptrappingsplanene:
 - Teknologiløftet: 800 mill – ca 240 gjenstår
 - Næringsløftet: 450 mill – oppfylt
 - Utdanningsløftet: 250 mill – ca 60 gjenstår
- Kvalitet dreier seg i stor grad om studieplasser og studiekvalitet, mindre om forskningskvalitet
- Styrket næringsrettet profil
- Lite vekst til samfunnsutfordringene

Forskningsrådet i full gang med innspill til LTP

Vurderer trender og utviklingstrekk for å

- Justere målbildet
- Oppdatere mål og prioriteringer

Viktige systemperspektiver

- Balanse nasjonalt – internasjonalt
- Utdanning – forskning – innovasjon
- Tverrfaglighet og samarbeid
- Missions
- Åpen forskning
- Rekruttering og karriere
- Forskning og kriser, - lærdom fra pandemien
- Langsiktig budsjettering

Forskningsrådets kunnskapsgrunnlag

Bred foresight-studie: Scenarier og prioriteringer

- Vekt på LTPs strategiske områder

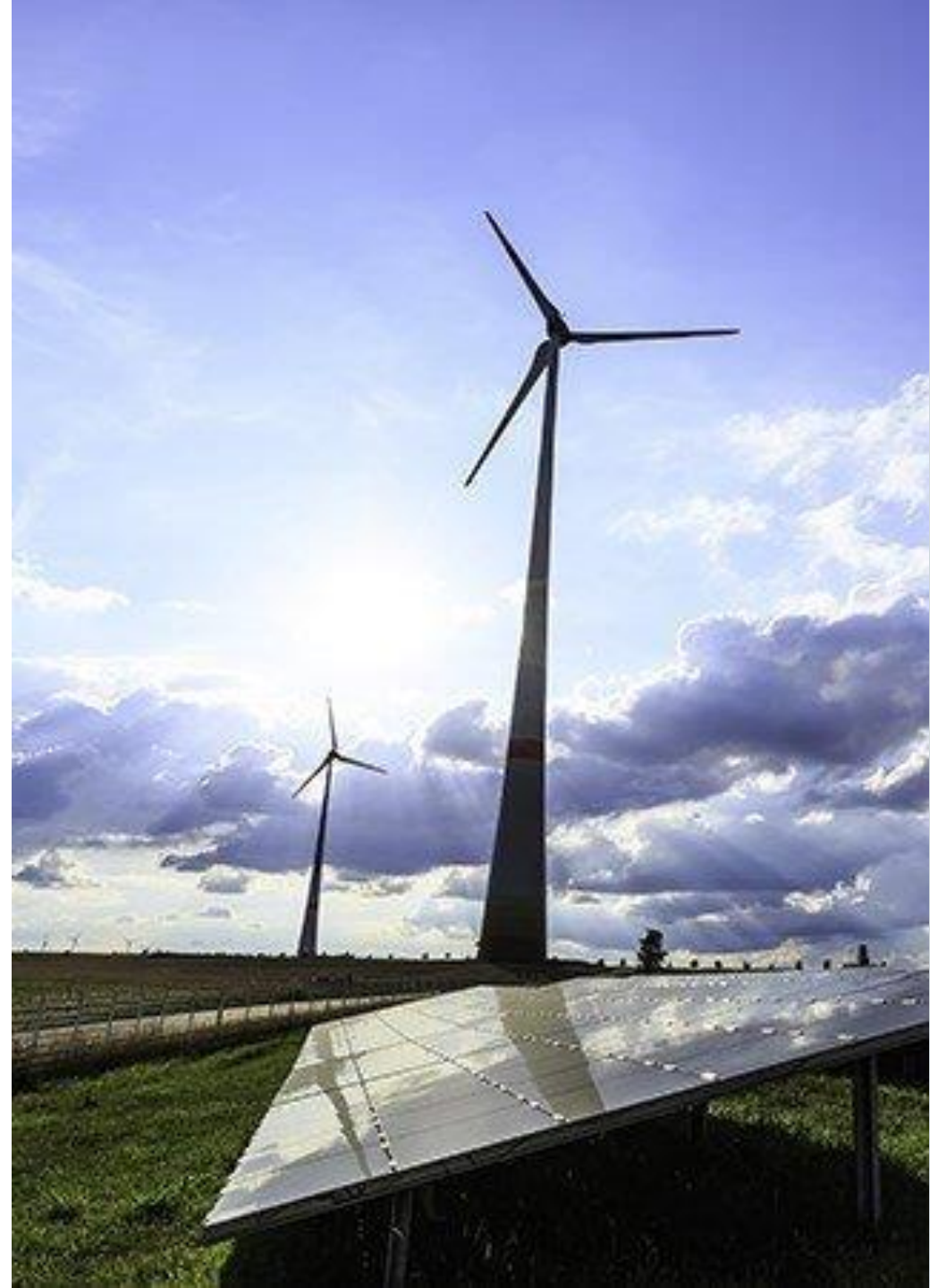
Eksterne oppdrag:

- LTP som styringsdokument
- Budsjettmodeller

Anbefalinger fra internasjonalt rådgivningsutvalg:

- Tverrfaglighet
- Innovasjon i offentlig sektor
- Missions
- Radikal innovasjon
- Utdanning, forskning, innovasjon (kommer)

Interessentdialog

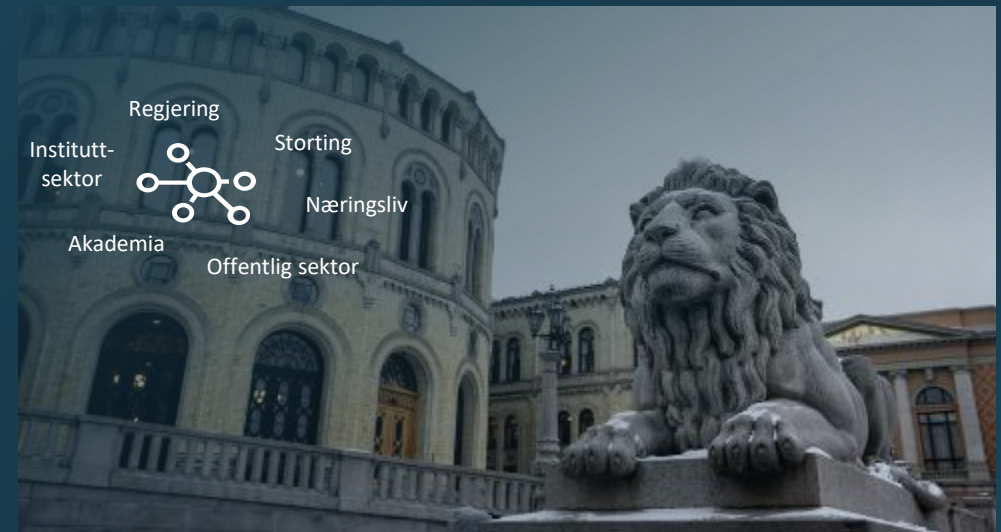
Et velbalansert system – råd fra Forskningsrådets styre i 2020

- Offentlige utgifter til FoU bør utgjøre 1,25 prosent av BNP
- Større andel av forskerinitiert forskning gjennom nasjonale konkurransearenaer
- Forskningsrådet bør håndtere 1/3 av de totale offentlige FoU-investeringer
- Større andel av Forskningsrådets investeringer bør gå til forskerinitiert forskning
- Forsterke næringsrettede ordninger med samarbeid mellom aktører
- SkatteFUNN er viktig og må videreføres – vurdere vekt på grønt skifte
- Returandel fra Horisont Europa på 2,5 prosent

Tredje generasjons forsknings- og innovasjonspolitik

- Politikk for bredere transformasjoner og systeminnovasjon
- Bredere aktørbilde
- Bedre integrasjon av etterspørsels-siden og virkemidler
- Inkluderer bærekraftsmål
- Missions / samfunnsoppdrag som ny arbeidsmåte

Klimaendringer, miljø, naturmangfold

Utfordringene

- Forstå endringene og dynamikken
- Omstilling og tilpasning
- Norske muligheter

Mulighetene

- Utvikle grønne produkter og tjenester
- Økt verdiskaping og eksport
- Samfunnsmessig akseptable løsninger
- EUs grønne giv

Helse og velferd

Utfordringene

- Aldrende befolkning – økte tjenestebehov
- Arbeidsintensive tjenester
- Ulikhet i tilbudene

Mulighetene

- Innovasjon gjennom samarbeid
- Ny teknologi
- Helsedata og e-helse

Teknologiutvikling

Utfordringene

- Gjennomgripende digitalisering
- Teknologi-konvergens, radikale innovasjoner
- Konsekvenser for individ og samfunn
- Digital ulikhet

Mulighetene

- Gjennomdigitalisert samfunn og lave brukerterskler
- Tilgjengelige data og infrastruktur
- Menneskevennlige løsninger

Økonomi og omstillingsbehov

Utfordringene

- Nye krav og forventninger til næringslivet
- Mer mangfold og nye verdiskapende næringer
- Velferdsstatens bærekraft
- Konsekvenser av pandemien

Mulighetene

- Grønne verdikjeder
- Konvergens mellom produkter og tjenester
- Innovative løsninger i offentlig sektor
- Privat-offentlig samarbeid

Samfunnssikkerhet og samhørighet

Utfordringene

- Demokratiets institusjoner og forutsetninger
- Maktforskyvninger og politisk ustabilitet
- Ulikhet
- Digitale trusler, teknologi og makt
- Beredskap

Mulighetene

- Forsterke hum-sam fagene
- Forstå teknologisk sårbarhet og møte den
- Trekke lærdom av pandemien

Forsknings- og innovasjonssystemet

Utfordringene

- Helhetlig politikk og virkemiddelkjeder
- Samspill regionale, nasjonale og internasjonale grep
- Bedre virkemidler for omstilling
- Samspill utdanning, forskning og innovasjon

Mulighetene

- Missions på utvalgte områder
- Økt deltakelse på internasjonale arenaer
- Nytenkning om samspillet
utdanning – kompetanse – forskning – innovasjon

Samspill er løsningen

Velfungerende
forsknings- og
innovasjonssystemer

Måltrettet og
koordinert
problemløsning –
missions

Avklarte roller og
samspill mellom
forsknings-
aktørene

Avklarte roller
og samspill i
virkemiddel-
apparatet

Implikasjoner for LTP

Gitt trender og utfordringer:

Behov for nye mål

Fornye de strategiske satsingene

Langsiktig budsjettering

2019 –2028

Styrket konkurransekraft og innovasjonsevne
Møte store samfunnsutfordringer
Utvikle fagmiljøer av fremragende kvalitet

Hav	Klima, miljø og miljøvennlig energi	Fornyelse i offentlig sektor og bedre offentlige tjenester	Muliggjørende og industrielle teknologier	Samfunns-sikkerhet og samhørighet i en globalisert verden
-----	-------------------------------------	--	---	---

2023 –2032

IDÉKRAFT VERDEN TRENGER

Følg oss på:

@forskningsradet

@norgesforskningsrad

norges-forskningsrad

@forskningsradet